

Nr 1081

Av herr Grebäck m. fl., *angående den kommunala miljövården.*

(Lika lydande med motion nr 935 i Första kammaren)

Kommunernas stora ansvar och uppgifter för miljöpolitiken har betonats i flera centerpartimotioner de senaste åren. För en aktiv kommunal miljöpolitik, som leder till snabba, konkreta resultat, krävs att handlingsprogram upprättas och godkännes i kommunerna. Svårigheterna härvidlag är för närvarande stora, då den intensifiering som skett på miljövårdens område medför frågeställningar av helt ny typ för många. Dessutom är problemen ofta av komplicerad teknisk art. Det gäller för kommunalmännen att få ett samlat grepp om nya lagar och bestämmelser, forsknings- och utredningsarbete samt förekomsten av nya tekniska lösningar på problemen och dessas tillförlitlighet och ändamålsenlighet. Först då kan kommunalmännens starkt ökade intresse för miljöproblemen, vad gäller såväl naturvården som bebyggelseplaneringen, effektivt tillvaratagas.

En god hjälp för kommunerna i miljövårdsarbetet skulle enligt vår uppfattning vara en ökning av den tekniska och ekonomiska rådgivningen, så att målinriktningen kunde fastläggas i form av normer och normalplaner för kommunala handlingsprogram. I denna motion avses främst modeller för naturhushållnings- och naturvårdsfrågorna, d. v. s. sådant som i huvudsak naturvårdsverket har överinseende över på det centrala området och kommuners styrelser och hälsovårdsnämnder på det kommunala. Behovet av målinriktad information finns givetvis inom flera sektorer, t. ex. i fråga om kvalitativa normer för planering och fritid.

Det kanske för kommunerna mest aktuella problem inom miljövården som kräver sin lösning är reningen av avloppsvatten. En stor aktivitet har förekommit de senaste åren, vilket lett till att en mängd nya konstruktioner av reningsverk tillkommit. Kommunerna ställs inför svåra avgöranden vid valet av lämpligaste anläggningstyp såväl med tanke på den reningseffekt som kan uppnås som när det gäller de driftkostnader som verken för med sig. Objektiv rådgivning av teknisk och ekonomisk art saknas i stort sett. Naturvårdsverket har hittills endast ansett sig kunna ge allmänna anvisningar om reningsmetoder m. m.

I samband med avloppsreningsfrågan har ledningssystemens konstruktion aktualiserats. Det behövs separata avlopps- och dagvattenledningar i samhällena för att få en god rening från reningsverken. I framtiden torde även dagvattnet behöva renas före utsläpp. Enbart kostnaderna för ombyggnad av kvarvarande kombinerade avloppsnät har uppskattats till 7 miljarder kronor. På avloppsreningssidan kommer således mycket stora investe-

ringar att bli nödvändiga, och det är av största vikt att insatserna sker i rätt tid och på rätt sätt.

Det finns flera aktuella miljövårdsfrågor inom den sektor som här avses. Utan att närmare gå in på dem kan man nämna frågan om hur kommunerna skall bete sig med olika slags avfall, rök, slam från reningsverk, sopor, industriella föroreningar, oljor och gifter samt luftföroreningar. Även här rör det sig om nödvändiga och stora investeringar, där god information samt tekniska och ekonomiska möjligheter måste ligga till grund för val av alternativ.

Som redan nämnts anser vi att kommunerna i dag har ett behov av att snabbt få information till sin fungerande verksamhet på de områden som här berörts. En viktig uppgift härvidlag, lämpligen för naturvårdsverket, vore att låta upprätta skisser till normalprogram för den kommunala miljövården. Givetvis måste dessa i viss mån vara differentierade, t. ex. med avseende på kommunstorlek och urbaniseringsgrad.

Önskvärt vore också att objektiva upplysningar kunde lämnas om de många tekniska lösningar som nu presenteras för kommunerna. Naturvårdsverket torde härvidlag ha den ställning och de resurser som krävs för en sådan verksamhet.

Det extra arbete som krävs från naturvårdsverkets sida för att realisera vårt förslag borde kunna klaras, om inte extraordinära anspråk ställes på fullständighet och detaljpresentation. Det blir endast till begränsad del fråga om nytt utvecklingsarbete. Redan på grundval av befintligt forskningsmaterial och vunna erfarenheter borde normalprogram ha kunnat upprättas. Dessutom borde mycken ny information kunna spridas till kommunerna på detta sätt. Givetvis bör utarbetande av här avsett material ske i samarbete med kommunerna, lämpligen genom Svenska kommunförbundet. Därvid skall de olika framsteg och erfarenheter som hittills vunnits i kommunerna utnyttjas och presenteras. Man bör enligt vår uppfattning här till relativt låga kostnader kunna bidra till förbättrade handlingsprogram för den kommunala miljövården. Mycket pengar och arbete skulle sparas för dem som sysslar med verksamheten, och framför allt skulle snabbare förbättringar åstadkommas på miljövårdsområdet.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om åtgärder för att upprätta normalprogram för den kommunala miljövården samt informationsverksamhet i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 januari 1970

Erik Grebäck (cp)

Stig Josefson (cp)

Bertil Johansson (cp)

Claes Elmstedt (cp)

i Arrie

i Växjö
